

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoPom/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118206166
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4118206166.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o mal. N. J., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov, matky I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., zastúpenej JUDr. Martinom Kanásom, advokátom so sídlom Nitra, Školská 5 a otca S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., O. XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 25. mája 2018 č. k. 13PPOm/4/2018-7 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie dočasne zveril mal. N. J., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského domova J., O. XXX, J.. Uložil povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, odd. SPODaSK po zadržaní mal. dieťaťa umiestniť mal. dieťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len ÚPSVaR) doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), pričom z obsahu návrhu vyplývajú skutočnosti, že mal. N. sa ocitla v situáciu, keď je jej zdravý a priaznivý vývoj vážne ohrozený tým, že matka nedokáže riadne zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa. Správanie matky k mal. dcére ohrozuje jej ďalší zdravý psychický vývoj a matka nedokáže zabezpečiť deťom stabilné, stále a bezpečné bývanie. Mal. N. zanedbáva povinnú školskú dochádzku, opakovane sa dopúšťa priestupkov a aktuálne v čase rozhodovania súdu ani nebolo známe, kde sa matka s mal. deťmi zdržiava. Spôsob života matky a neprimerané sa správanie k mal. N. vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu a to dočasným vyňatím mal. dieťaťa z rodinného prostredia a jeho umiestnením do detského domova. Zároveň uložil ÚPSVaR umiestniť mal. dieťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu po jeho zadržaní vzhľadom k tomu, že aktuálne nie je súdu známy pobyt a miesto, kde sa zdržiava maloletá. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka a domáhala sa jeho zrušenia, prípadne zmeny tak, že mal. N. bude zverená do jej osobnej starostlivosti. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že celé odôvodnenie rozhodnutia je založené len na tvrdeniach plnoletej dcéry matky, Y. I., ktoré považuje za účelové a nepravdivé. Ona sa začiatkom roka dostavila na odd. SPODaSK za účelom ozrejmenia, že býva u svojej dcéry, obývali spoločne jednoizbový byt, avšak v súčasnosti sa už u nej nezdržiava z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd. Všetky tvrdenia svojej plnoletej dcéry považuje za klamlivé a neúplné z dôvodu pomstiť sa jej. Práve jej dcéra má viacero mimomanželských vzťahov,

ktoré tají pred svojim partnerom a jej ako matke sa takéto správanie nepáči, viackrát jej dohovárala, z čoho vznikali medzi nimi nezhody a hádky. Dcéra mala vedomosť, že má kde s deťmi bývať, pretože býva u svojej kamarátky A. X.. Deti sú na ňu citovo naviazané, nikdy neboli zanedbávané, pravidelne ich navštevuje v detskom domove a neustále sa pýtajú, kedy si ich zoberie so sebou. Svoju bytovú situáciu sa snaží riešiť, o čom svedčí aj žiadosť ktorú zaslala na Mestský úrad I., kde je zaradená do poradovníka žiadateľov o nájomné byty. Vždy mala záujem spolupracovať s ÚPSVaR a riešiť svoje bytové potreby. Ponechanie detí v jej osobnej starostlivosti je v záujme maloletej, nakoľko má zabezpečené bývanie a vie sa o deti riadne postarať.

4. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že podával návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že rodina maloletej je v evidencii ÚPSVaR Nitra od roku 2008. Poukázal, v ktorom období a kde matka s mal. deťmi žila, odd. SPODaSK sa vždy pokúšalo riešiť nepriaznivú bytovú situáciu matky nájdením vhodného ubytovania v zariadeniach, ktoré poskytujú sociálnu službu, oslovené subjekty však mali veľmi negatívnu skúsenosť s pani I., a preto odmietli pomoc poskytnúť ubytovanie pre ňu a jej mal. deti, pričom plnoletá dcéra pani I. Y. tiež nevedela uviesť, kde sa toho času matka s mal. deťmi nachádzala. Po umiestnení mal. detí do Detského domova J. sa matka dostavila na oddelenie a uviedla, že toho času sa zdržiava na adrese E. č. 2, J. u pani A. X.. Na tejto adrese sa pokúšali vykonať sociálne šetrenie, čo im však nebolo umožnené. Matka nemala zabezpečené stále bývanie, v minulosti neustále menila podnájomy, nedokázala mal. deťom zabezpečiť stabilné, stále a bezpečné bývanie, z ktorého dôvodu mal. N. zanedbávala povinnú školskú dochádzku, niekoľkokrát menila základnú školu, čo nepriaznivo vplývalo aj na jej psychický stav a pohodu. Mal. deti sa nachádzali v situácii, kedy bolo ich zdravie a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin v starostlivosti matky vážne ohrozený, a preto v najlepšom záujme bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a následné dočasné umiestnenie do Detského domova v J..

5. Otec sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie matky v intenciách § 65 a § 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa §324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti, alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby, alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

11. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 1 CSP).

12. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Naviac neodkladné opatrenie možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o mal. deti, ktorých účelom je

v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

13. V preskúmvanej veci podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 365 CMP Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, a to z dôvodu, že matka v súčasnosti nemá zabezpečené stále bývanie, v minulosti neustále menila podnájmy, nedokázala mal. deťom zabezpečiť stabilné, stále a bezpečné bývanie, z dôvodu čoho mal. N. zanedbávala povinnú školskú dochádzku. Matka sa voči mal. deťom správa neprimerane a tieto sa nachádzajú v situácii, kedy je ich zdravie a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin vážne ohrozený.

14. Z hľadiska skutkového niet sporu o tom, že mal. N. pochádza z mimomanželského zväzku, pričom rodičia mal. dieťaťa v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti. Matka okrem mal. N. má ešte vo svojej starostlivosti i mal. G. I., nar. XX. XX. XXXX, na ktorého bol taktiež podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré konanie sa vedie na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 24PPOm/3/2018 a na základe uznesenia tohto súdu zo dňa 25.05.2018 bol taktiež mal. G. I. prijatý do starostlivosti Detského domova v Nitre. Mal. N. J. bola rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 12. 02.2008 č. k. 11P/521/2007-51 zverená do osobnej starostlivosti matke, rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.02.2008. Od tohto obdobia je rodina matky vedená v evidencii ÚPSVaR Nitra. V danej veci súd prvej inštancie sa pri svojom rozhodovaní o navrhovanom neodkladnom opatrení riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi.

15. V zmysle ust. § 365 ods. 1 CMP predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je stav, keď sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo jeho život, zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozený alebo narušený. V prvom z uvedených prípadov ide napr. o deti opustené, ako aj o situácie, kedy prišlo k takej tragickej udalosti, ako je napr. úmrtie rodičov mal. dieťaťa a pod. Druhá z uvedených eventualít počíta so situáciou, keď osoby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o mal. dieťa, vykonávajú túto starostlivosť nedostatočne, v dôsledku čoho je vážne ohrozený alebo narušený jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj. Rozlišovacím elementom medzi neodkladným opatrením v zmysle predmetného ustanovenia a neodkladným opatrením podľa § 367 CMP je existencia nevyhnutnosti okamžitého zákroku v prípade, že sa mal. dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo hrozí závažná hrozba alebo narušenie jeho života, zdravia, prípadne priaznivého vývoja. Vážnosť situácie, v ktorej sa dieťa ocitne je potrebné riešiť bezodkladne. Okamžité, ako súd zistí, že sú dané predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesením nariadi neodkladné opatrenie.

16. V danom prípade súd prvej inštancie postupoval v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia a správne dospel k záveru, že je potrebné bezodkladne riešiť situáciu mal. N.. Navrhovateľ vo svojom návrhu osvedčil skutočnosti, na základe ktorých bolo potrebné vyhovieť návrhu. Je nepochybné, že rodina matky je v evidencii ÚPSVaR Nitra od roku 2008, od tohto obdobia matka opakovane menila bydlisko mal. detí, aj keď sa snažila svoju bytovú situáciu riešiť, neustále menila podnájmy, prípadne útluky, pričom jej správanie nie vždy bolo v súlade s ubytovacím poriadkom, viackrát nechala mal. deti samé v priestoroch útulku a vulgárne sa vyjadrovala. V čase podania návrhu navrhovateľ nemal vedomosť, kde sa matka s mal. deťmi zdržuje, a preto bol potrebný urýchlenný zásah súdu. Matka nevedela dlhoročne zabezpečiť mal. dieťaťu stabilné a bezpečné bývanie. Mal. N. zanedbávala povinnú školskú dochádzku, viackrát menila základnú školu, dopúšťala sa záškoláctva a aj priestupkov. Matka viackrát bola zo strany pracovníkov SPODaSK upozornená na nevhodné správanie sa k mal. N., i na jej vulgárne vyjadrovanie, a preto bolo v záujme mal. dieťaťa, aby toto bolo dočasne umiestnené do detského domova. Odvolací súd sa preto plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, a ako na vecne správne už len ďalej odkazuje bez toho, aby opakovane výsledky dokazovania. Odvolací súd už len podotýka, že i po umiestnení mal. dieťaťa do detského domova matka nepreukázala, že by v súčasnosti mala zabezpečené vhodné bývanie pre svoje mal. deti, pretože v domácnosti, v ktorej by mala bývať s pani X. sa nepodarilo vykonať sociálne šetrenie, a preto je i naďalej vhodné, aby mal. dieťa zostalo v zariadení detského domova. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 1 CSP) a keďže v čase rozhodovania súdu nebol pobyt matky s mal. deťmi súdu známy, zdravie a priaznivý vývoj mal. N. bol narušený, preto súd postupoval správne v zmysle ust. § 365 ods. 1 CMP a maloletú umiestnil do Detského domova v J.. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).